

AFSTAMMINGS
CENTRUM

Het Afstammingscentrum

FOD VVVL

Ethische uitdagingen in de gezondheidszorg

10 maart 2026

HET (VLAAMS) AFSTAMMINGSCENTRUM

- Resultaat van pleidooi van belangengroepen
- Decreet 26 april 2019 en BVR 8 mei 2019
- Vergunning aan Kenniscentrum Pleegzorg 24 aug 2020
- Opstart stap voor stap: 'open' voor publiek vanaf 1 april 2021
- Weinig vergelijkbare voorzieningen tot nu toe

<https://afstammingscentrum.be/>

Over afstammingscentrum ▼

Ons Aanbod ▼

Documentatie ▼

Contact

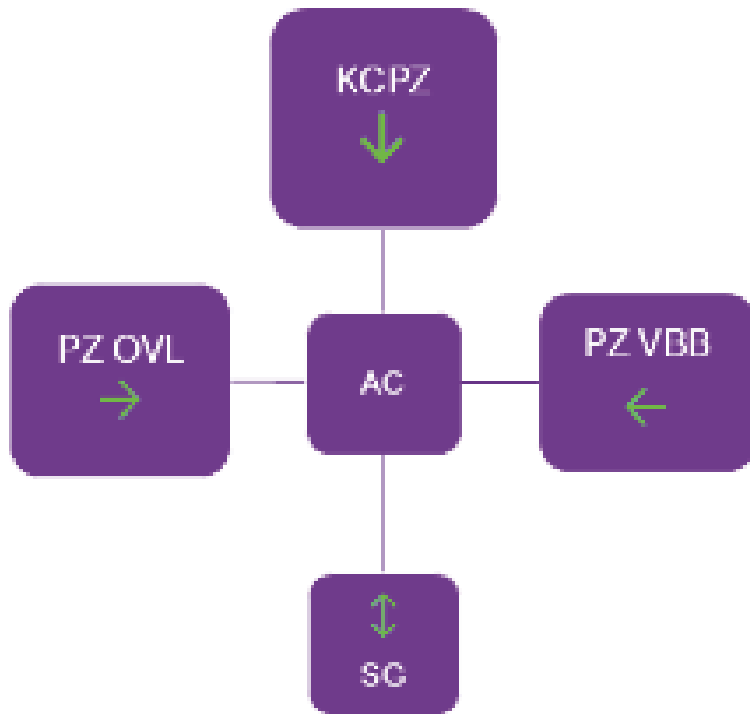
Aanmeldingsformulier

Het afstammingscentrum is het aanspreekpunt voor vragen omtrent afstamming en verwantschap.

Bij het Afstammingscentrum kan je terecht met al je vragen over afstamming en zoektochten naar verwanten.

- Kenniscentrum Pleegzorg: bestuursorgaan
- Stuurgroep = leden doelgroepen: inhoudelijke werking
- Team (Coördinator en trajectbegeleiders)
- Geëngageerde experts: ad hoc advies, lezingen

TEAM - MULTIDISCIPLINAIR

Coördinator: Ankie Vandekerckhove

Trajectbegeleiders (wisselend)

- Basis team: 7 trajectbegeleiders - 5,6 VTE
- Tijdelijke ondersteuning MOA – 1 VTE

2 vrijwilligers: DNA-onderzoek, vertalingen

→ Professionele én ervaringsdeskundigheid gecombineerd

DECRETALE OPDRACHTEN

Hét aanspreekpunt voor afstammingsvragen

- **INFORMEREN**: algemeen (publieke opinie, professionals, beleid) en individueel
- **BEGELEIDEN**: afstammings- en zoekvragen opnemen en begeleiden
- **EXPERTISE**: uitbouw van kennis over afstammingsgerelateerde thema's op basis van academisch onderzoek, kennis en ervaringen van partnerorganisaties, experts, CME, nationale en internationale goede praktijken...
+ <https://afstammingscentrum.be/documentatie/>

Ons Aanbod

Documentatie

**AFSTAMMINGS
CENTRUM**

VISIE - MISSIE

- Het Afstammingscentrum vertrekt vanuit het fundamentele **recht** op kennis over de eigen afstamming en garandeert iedereen professionele begeleiding op maat bij vragen en zoektochten.

IVRK, art 7 en 8, EVRM art 8 en case-law

- Het Afstammingscentrum wil het **aanspreekpunt** bij uitstek zijn voor vragen rond afstamming en verwantschap. Het ontwikkelt en verzamelt op continue wijze expertise, sensibiliseert en formuleert beleidsadviezen omtrent deze thematiek.

TRAJECTBEGELEIDING

- Afstammings- en zoekvragen
- Psychosociale ondersteuning
- Inzage in (adoptie)dossiers
- Opzoekingen in archieven, bij gemeenten, rechtbanken...
- DNA-onderzoek
- Beperkt stamboomonderzoek
- Bemiddeling en faciliteren van gesprekken

DNA EN CME

- DNA-onderzoek en –check is nodig in zowat alle dossiers
- Samenwerking met CME UZ Leuven (SLA)
- Systeem van anonimisering van DNA-stalen
- Beperking tot 1^e graad matches
- Cliënten dragen €85 bij (soms drempel)

DOELGROEPEN

Primair:

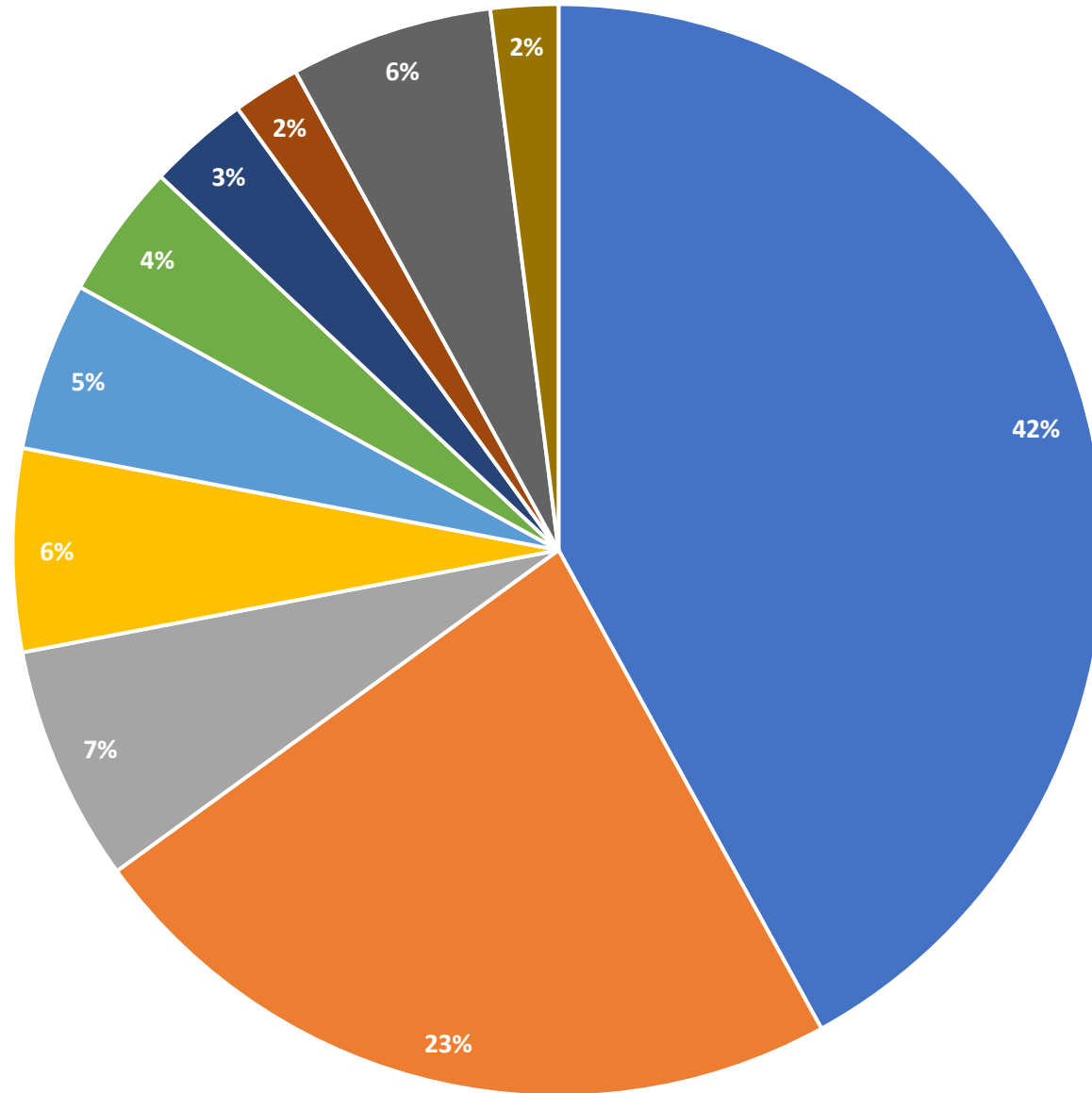
- Geadopteerden: binnenlands, sous-x en transnationaal
- Donorkinderen
- Metissen van de Belgische kolonisatie

In praktijk ook:

- Zoekende verwanten – familiegeheimen
- Eerste ouders, geboorteouders of andere familieleden
- Donoren
- Ouders van geadopteerden of van donorkinderen

Doelgroepen in percentages op 4 maart 2026

- GEAD
- FAM
- DOK
- MET
- OUDEERS
- DOO
- EERSTE FAM
- EERSTE OUDEERS
- VAR
- NIETS

ACHTER DE CIJFERS

- Wachtlijst, al vanaf 2022, onverantwoord lang
- Nog geen zichtbare impact van recente ingrepen
- Dossiers komen sneller binnen dan dat ze afgehandeld kunnen worden
- Tijds- en arbeidsintensief werk (geen voorbeelden)
- Elke tb heeft gemiddeld 40 tal dossiers
- Wisselende middelen en dito bezetting
- Toch behoorlijk positieve evaluatie door van cliënten

CASES (DC)

- S., was zelf al lang op zoek. Via DNA van bereidwillige verwanten, vinden we de donor. De geijkte brieven worden verstuurd. Donor wil wel eerlijk antwoord geven op de vragen van S. maar geen persoonlijk contact.
- B., donor meldt zich vrijwillig. Als je dan toch wil helpen, moet je ook bereid zijn antwoorden te geven aan de kinderen die eruit voortkomen. (Anonimiteit opheffen lukt niet bij het fertiliteitscentrum.)
- L., vindt donor en ziet gelijkenissen die ze thuis nooit merkte. Creativiteit, wiskunde knobbel, intelligentie.
- C. vindt donor en contact volgt snel. Ze wordt warm verwelkomd en ze gaan regelmatig samen op stap. Ook half-siblings worden gevonden maar die houden de boot nog af.
- Piek van vragen van ouders van DOK na ellende vorige zomer met de 'Deense' donor.

ENKELE OVERWEGINGEN UIT DE PRAKTIJK

- Anonimiteit is niet langer houdbaar: juridisch noch technisch
- Donoren melden zich nu al vrijwillig, voelen zich veiliger bij het Afstammingscentrum
- Belang van begeleiding van alle betrokkenen
- Ook bij niets vinden, biedt het Afstammingscentrum de nodige steun
- We kunnen niet instaan voor wat mensen zelf ondernemen
- Veel vraag naar half-siblings botst op de beperking tot 1^e graad in onze DNA-databank

EXPERTISE - BELEIDSADVIES

- Uitgebreid advies pro opheffing donoranonimiteit met juridische, psychologische en pragmatisch-technische argumenten
- Bedenkingen rond leeftijdsgrenzen (onderzoek NL)
- Vormgeving samenwerking tussen federale - en gemeenschapsactoren?
- Geen Afstammingscentrum in andere gemeenschappen
- Zwaar dilemma draagmoederschap: spreidstand tussen principe en zin voor realiteit
- Besef rond identiteitsvorming en sense of self ontbreekt nog te vaak
- Meer dan enkel medische issues!
- Problematische handel in gameten. Wettelijk? Ethisch verantwoord?

CONTACT

- www.afstammingscentrum.be

- info@afstammingscentrum.be

Slachthuisstraat 9
9000 Gent
09/277.04.43

Facebook, Instagram,
LinkedIn

@afstammingscentrum

AFSTAMMINGS
CENTRUM